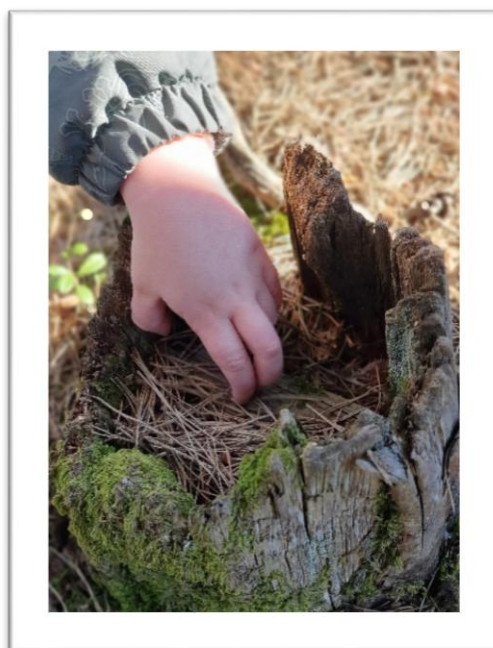

ÅRSPLAN for 2026 - 2027

Vi jobber mot en barnehagehverdag preget av TRIVSEL –
Trygghet, raushet, inkludering,
Vennskap, se meg! empati og lekende voksne

Årsplanen er vedtatt av Samarbeidsutvalget 12/2-2026

Styring og ledelse

Barnehagen har en daglig leder som har det daglige administrative ansvaret, og en styrer som har det daglige pedagogiske ansvaret.

Daglig leder:	Linda Vegusdal Stølen	tlf: 99 00 69 56
Styrer:	Anne Lundemoen Håkedal	tlf: 91 61 91 26

Styret i Hampehaugen Barnehage AS foretar ansettelse av personalet, i samarbeid med tillitsvalgte.

Historikk og eierforhold

Hampehaugen Barnehage ble startet i 1991 av Birkenes Husmorlag (senere Birkenes Kvinne- og Familielag). I april 2003 ble Birkenes K&F og Vegusdal K&F slått sammen, og navnet ble da Vegusdal Kvinne- og Familielag. De drev barnehagen frem til januar 2006, da den ble kjøpt av Hampehaugen Barnehage AS – som eies og drives av Linda Vegusdal Stølen og Anne Lundemoen Håkedal. Dagens bygg stod ferdig 1. november 2007. I 2014 kom tilbygget med avdeling Nøtteliten og 2. etasje med blant annet kontor, møterom og personalrom.

Kontakt oss

Adresse:	Valtjønneveien 40, 4760 Birkeland
Telefon:	372 76 980
E-post:	post@hampehaugen.no
Hjemmeside:	hampehaugen.barnehage.no

**Du finner oss på Facebook under «Hampehaugen Barnehage»
og Instagram: «hampehaugenbarnehage»**

Daglig leder Linda:	99 00 69 56
Styrer Anne:	91 61 91 26
Nøtteliten:	47 65 22 72
Småtroll:	95 96 99 97
Regnbuen:	47 20 24 84
Sola:	90 24 80 99

Barnehagen har flott naturnær beliggenhet rett ved Valtjønn.
Vi ligger mellom Birkeland Barneskole og Birkeneshallen.

Hampehaugen Barnehage har fire avdelinger med barn i alderen 0-6 år.
Nøtteliten og Småtroll for de minste barna og Regnbuen og Sola for de større barna.

Formål

Barnehagens samfunnsmandat bygger på Lov om Barnehager, Rammeplan en og FNs barnekonvensjon.

«Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel, og glede, lek og læring og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. (Bh loven §1 – formål)

Barnehagens verdisyn og praksis

Barnehagens verdier er nedfelt i ordet **TRIVSEL**,

Som står for **trygghet, raushet, inkludering, vennskap, se meg, empati og lekende voksne.**

Vi har et stort fokus på den voksnes rolle i barnehagen. Vi vet at kvaliteten på samspillet og relasjonene mellom barn og voksne er avgjørende for hvordan barna lærer og utvikler seg. Barna trenger bevisste, reflekterte voksne som gir de trygghet, varme og tydelige rammer. Målet for oss i Hampehaugen barnehage er å være en autoritativ voksen, hvor man er både varm og grensesettende.

Barn er likeverdige mennesker med like rettigheter til å bli sett og hørt, samt føle seg betydningsfulle. De skal oppleve å bli inkludert i avgjørelser som angår dem.

Vårt verdisyn er preget av at vi skal

- Ha respekt for barna, vi skal lytte til dem og ta deres behov og følelser på alvor.
- Ha respekt for hverandre, vise omsorg og ta hensyn til hverandre
- Være tilstedeværende, engasjerte og varme voksne som er aktivt med på barnas nivå, premisser og initiativ
- Alle skal føle seg sett, hørt og bli akseptert for den man er.
- Ha gode voksne som er gode rollemodeller og som kan veilede barna.
- Ha felles opplevelser, oppleve tilhørighet, humor, latter og glede.
- Alle skal føle seg hjemme og som del av en gruppe.
- Ha voksne som har en holdning som sier og viser «at barn er ikke vanskelige, men de kan ha det vanskelig»

Trygge varme voksne

I barnehagen er de voksnes rolle en sentral faktor i arbeidet med inkluderende leke og læringsmiljø. Hvordan personalet møter barns uttrykk og følelser gjennom språk, kroppsspråk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for barnas læring og utvikling. Kvaliteten på læringsmiljøet i barnehagen knyttes på denne måten til personalets kompetanse og evne til refleksjon, endring og utvikling.

Birkenes kommune gjennomførte i fra 2014-2017 en stor satsning gjennom prosjektet «Trygge voksne» og verdiene i denne satsningen står sentralt hos alle som jobber med barn og unge.

For at barn skal bli trygge, må de ha trygge voksne rundt seg – og dette er i seg selv helsefremmende.

Hovedmålet er at barna i kommunen skal oppleve at de er omgitt av trygge voksne, fra de starter i barnehagen, til de går ut av skolen.

Gjennom «Trygge voksne» har de ansatte fått en holdning om at «Barn er ikke vanskelige, men de kan ha det vanskelig»

Trygghetssirkelen - en viktig teori som viser oss hvordan de grunnleggende behovene for beskyttelse, omsorg og behovet for å undersøke og mestre verden henger sammen.

Kompetanseutvikling

Rammeplanen sier «Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller» (RP 2017)

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet til barna skal bli best mulig.

Barnehagen deltar i en utviklingssatsing REKOMP (regional kompetanseutvikling) Gjennom deltakelsen i Rekomp er vi blitt introdusert for ulike verktøy som kan bidra til å øke kvaliteten i arbeidet.

Et av målene ved å drive med kompetanseheving, er å løfte frem vår pedagogiske praksis, vurdere den, for så å prøve og gjøre den enda bedre. Dette er en prosess som må jobbes med kontinuerlig. Ledelsen og pedagogene har ansvar for å legge til rette for, videreføre og holde kompetansen varm, men alle ansatte har i tillegg et ansvar for å delta og bidra i denne prosessen. Ved at alle er inkludert og aktive, øker kompetansen hos alle, og vi jobber sammen for å få en felles forståelse og praksis. Refleksjon rundt egen praksis er en viktig del av barnehagens lærings- og endringsarbeid.

Barnas verneombud gjennom PBL er et nasjonalt, tverrfaglig kunnskapsløft i barnehagene. En satsing som skal heve kompetansen til alle landets barnehageansatte for å kunne forebygge, varsle og bidra til å hjelpe de minste og mest sårbare i samfunnet innenfor følgende tre områder:

- Vold, omsorgssvikt og seksuelle overgrep mot barn
- Barnehagemiljø, mobbing og krenkelser
- Barn med behov for spesiell tilrettelegging

Barnehagepakka er et informasjonsprogram gjennom Stine Sofies stiftelse som skal gjøre barnehageansatte bedre rustet til å avdekke vold og overgrep mot barn så tidlig som mulig

Vi ønsker også å styrke handlingskompetansen til de ansatte. Dette innebærer å styrke fem viktige elementer hos den enkelte:

- Egen kunnskap om vold og overgrep mot barn
- Personlige faktorer som mot og vilje til å handle
- Egen tro på systemet og at det nytter å melde fra ved bekymring
- En organisasjonskultur hvor det er aksept for å drøfte og handle ved bekymring
- Eget verdisyn rundt barn som troverdige vitner for eget liv

Pedagogiske verktøy

Kanin og Pinnsvin er en del av serien «Venner» og er fortellinger som tar opp viktige problemstillinger innenfor sosial kompetanse. Fortellingene tar utgangspunkt i kjente situasjoner som kan oppstå i barnehagen og hjemme, og har som mål å gi barna enkle modeller for konfliktløsning. Serien består av små bøker med fortellinger og bamsene kanin og pinnsvin.

Bjørnis er et nasjonalt pedagogisk opplegg om brannvern for barn i barnehagen. Bjørnis er en brannbamse, som sammen med resten av materiellet i opplegget skal gi barn omsorg og trygghet ved brann og andre ulykker. I Hampehaugen Barnehage har vi særlig fokus på brannvern i uke 38 og 39 (uke 38 er den nasjonale brannvernuka).

Tarkus er et pedagogisk opplegg utgitt av Trygg Trafikk, hvor målet blant annet er å lære barna enkle trafikkregler, sikring i bil, om sykkelhjelme og refleks.

Henry Førstehjelp er et pedagogisk læringsopplegg utviklet av Røde Kors, hvor målet er å lære barna i barnehagen om førstehjelp, samt øke barns bevissthet om, kjennskap til og interesse for førstehjelp.

Steg for Steg har som mål å gi barna mulighet til å lære og trene på viktige og nyttige sosiale ferdigheter, øke sin sosiale kompetanse og mestre følelser. Materiellet inneholder blant annet sanger, leker og spill, samt bilder/kort som illustrerer ulike følelser.

Trafikkopplæring

I barnehagen ønsker vi å ha fokus på trafiksikkerhet og at barna skal lære seg å ferdes trygt i trafikken. «Gjennom arbeid med *fagområdet nærmiljø og samfunn* skal barnehagen bidra til at alle barn utforsker ulike landskap, blir godt kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lære å orientere seg og ferdes trygt.»

I barnehagen opplever barna trafikk når de er på tur og hver gang de drar frem og tilbake til barnehagen.

Gjennom arbeid i barnehagen skal barna:

- Bli kjent med og lære trafikkregler for fotgjengere
- Lære hvordan vi ferdes trygt i trafikken
- Lære om bruk av sansene sine i trafikken
- Lære om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og refleks
- Lære om og forstå trafikkskilt

De voksne er gode rollemodeller for barna når vi ferdes i trafikken, er på tur.

Det er laget en egen «Plan for trafiksikkerhet i barnehagen» som er godkjent av Trygg Trafikk.

Barns livsmestring og psykiske helse

Rammeplanen sier at «barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelse og mobbing» (RP 2017)

Psykisk helse henger sammen med gener og miljø, og barnehagen er et miljø som er med på å prege barns psykiske helse. Barna inngår i mange relasjoner og møter hver eneste dag, og disse møtene er med på å påvirke utviklingen av barns psykiske helse. Hvordan de ansatte i barnehagen legger til rette for, deltar i og håndterer disse relasjonene og møtene er derfor særdeles viktig.

Vi jobber for å skape et psykisk helsefremmende miljø ved å gi barna følelsen av:

- Identitet og selvrespekt: følelsen av at man er noe, at man er verdt noe.
- Mening med livet: følelsen av å være en del av noe større enn en selv, at man betyr noe for noen.
- Mestring: følelsen av at man duger til noe, at det er noe man får til.
- Tilhørighet: følelsen av å høre til hos noen, høre hjemme et sted.
- Trygghet: kunne føle, tenke og utfolde seg uten å være redd.
- Deltakelse: følelsen av at det spiller noen rolle for andre hva man gjør eller ikke gjør
- Fellesskap: at man har noen å dele tanker og følelser med, noen som kjenner en, bryr seg om en, vil passe på en når det trengs.

(Punktene er hentet fra Arne Holte (2017) i boka «Bli Helstøpt» av Line Melvold (2017) s. 42).

Vi jobber for å skape og øke barnas selvbilde, men også barns selvtilitt. Selvbilde dreier seg om hvordan man ser på seg selv som person, for eksempel at «jeg betyr noe for noen, jeg er verdifull og det finnes en plass for meg.» Selvtilitt er i større grad situasjonsavhengig, og man kan ha dårlig selvbilde, men god selvtilitt i noen situasjoner, og omvendt.

Gjennom våre verdier og pedagogiske grunnsyn jobber de ansatte for å møte og tone seg inn på barna i ulike situasjoner gjennom dagen. I hvert eneste møte med barna er målet å møte dem på følelsene de har der og da, anerkjenne disse følelsene og la barnet vite at «jeg ser deg og jeg anerkjenner de følelsene du har nå,» la de vite at det er i orden at disse følelsene er der og at du er der for dem – uten å ha en mening om det eller dømme dem. Målet er å fylle barnas ryggsekk med erfaringer, opplevelser og relasjoner som rustet dem til å møte livet på en god måte.

Hvordan jobber vi med barns livsmestring og psykiske helse helt konkret:

- Vi oppfordrer barna til å klare selv. De voksne jobber for å holde litt igjen og ikke alltid være på tilbudssida – men likevel tilstedeværende i prosessen.
- Vi er lydhøre ovenfor barna, observerer og tolker deres uttrykk og kroppsspråk.
- De voksne skal og må sette grenser, og barna må tåle at ting ikke alltid går deres vei. De voksne må gi barna gode begrunnelser for hvorfor de eventuelt sier nei, slik at barna skjønner hvorfor de ikke kan gjøre slik de ønsker akkurat da.
- Vi jobber for å skape robuste barn, ved at de må tåle å kjenne på de vonde følelsene, men at vi skal være der sammen med dem for å takle de og så hjelpe dem videre.

I Hampehaugen barnehage bruker vi plansjer fra Stine Sofies Barnehagepakke og Barnas verneombud som et forebyggende verktøy. Det skal brukes i samlinger i små grupper med ulike temaer, blant annet om min kropp og mine grenser, hemmeligheter og vold.

Målet er å formidle hvilke regler som er viktige at barn kjenner til, for å sette grenser i møte med andre barn, og for at de skal få kunnskap om hva voksne har lov og ikke lov til å gjøre med kroppen deres.

Forebygging av mobbing

1. januar 2021 kom egne bestemmelser i barnehageloven om barns rett til et trygt omsorgs- og læringsmiljø. Dette er vedtatt av Stortinget, og innebærer at barnehagene forpliktes til å ha nulltoleranse mot, og jobber systematisk for å forebygge krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Utestengingen må som hovedregel være systematisk, og det avgjørende er om barnet som blir utsatt kan oppleve det som nedverdiggende eller integritetskrenkende.

Lovendringen innebærer en aktivitetsplikt som krever at barnehagen følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen. Barnehagen får plikt til å undersøke saken når foreldre sier ifra, selv om de som jobber i barnehagen er av en annen oppfatning. Det skal lages en skriftlig plan for hvordan barnehagen skal følge opp barnet og gruppen.

Det innføres også en skjerpet aktivitetsplikt ved mistanke om at personalet krenker barn.

Alle som arbeider i barnehagen får plikt til å melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om, eller kjennskap til, at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Styrer er ansvarlig for at barnehagen håndterer og følger opp meldingene på en ansvarlig måte.

(Les mer her: <https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/barnehager/artikler/barnehagene-far-ny-mobbelov/id2765706/>)

Sosial kompetanse

I Rammeplanen står det at «sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap, Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov, (RP 2017). Videre sier den at personalet i barnehagen skal «forebygge, stoppe, og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre» (RP 2017)

Gjennom lek og aktiviteter vil vi jobbe med at barna skal få trening i å utvikle sosiale ferdigheter.

Å mestre og lykkes i sosiale sammenhenger er med på å gi en positiv selvoppfatning, skape gode relasjoner og utvikle vennskap.

Målet er at barna skal:

- Oppleve vennskap / få en venn
- Lære å hjelpe hverandre og be om hjelp
- Lære å dele med hverandre
- Lære å vente på tur, stå i kø
- Vise omsorg for hverandre og ta hensyn til hverandre
- Ha felles opplevelser som hjelper barna å stifte vennskap
- Lære å finne løsninger sammen ved uenigheter
- Lære å snakke fint til hverandre

Lek og læring – barn vil leke

«Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.» (Barnehageloven §1 formål)

Rammeplanen understreker dette ved at «barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre» (RP 2017)

I Hampehaugen Barnehage jobber vi for å legge til rette for å fremme et trygt og inkluderende lekemiljø. Personalet skal være lydhøre ovenfor barna og se hvert enkelt barn og dets behov.

Dette gjør vi gjennom å:

- Hjelp barna inn i lek
- Være tilgjengelige
- Veilede
- Observere
- Engasjere
- Være støttende
- Være lydhøre
- Forebygge mobbing
- Forebygge utestengelse
- Sette grenser
- Ha humor og vise glede
- Vise omsorg
- Fange opp barnas interesser

Den voksne veksler som regel mellom de ulike rollene i løpet av en lekeperiode. Derfor er det viktig at den voksne er tilstedeværende og observant i forhold til barna og hvordan leken utvikler seg underveis. På denne måten kan den voksne hjelpe barn inn i leken, veilede dersom det oppstår konflikter, ta en rolle i leken for å endre fokuset, eller videreføre leken for at den ikke skal stoppe opp. Det å leke er som oftest selvvalgt og selvstyrt fra barnets side, og i leken tester de ut og gjør seg erfaringer. Det er stor sannsynlighet for at barn som får delta i frileksituasjoner har de beste forutsetninger for trivsel og læring.

Gjennom lek lærer barna

- Empati
- Latter og glede
- Bruke fantasien
- Vise omsorg
- Mestringsfølelse
- Samarbeide
- Ta ansvar
- Sette grenser for seg selv
- Kommunisere
- Lytte til andre
- Kreativitet
- Nysgjerrighet
- Vennskap
- Språk

Uteliv, tur og fysisk aktivitet i barnehagen

Rammeplanen sier at «Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider,» og at «barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring» (RP 2017)

Videre sier rammeplanen at personalet skal «gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet,» samt bidra til at barna «opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt» (RP 2017).

I Hampehaugen Barnehage jobber vi aktivt for og har vi et stort fokus på uteliv, tur og fysisk aktivitet. Vi er utrolig heldige som har et flott uteområde, og ikke minst et variert nærmiljø som vi benytter oss av.

Turplasser som vi benytter oss av:

- Fjellbu
- Skaubu
- Dragefjell
- Øygardsbu
- Solplassen
- Hampeknatten
- Lekeplasser i nærområdet
- Morhommertoppen
- Badeturer til Berse
- Tobias jorde
- Idrettsplassen

Andre aktiviteter som vi gjør gjennom året:

- Sykkelturer som er tilpasset barna
- Ballhallen fast hver uke
- Frilek og boltrelek inne og ute
- Toppturer

Et aktivt uteliv har helsemessige gevinster for både barn og voksne. Barn har behov for utfordringer og spenning, og omgivelsene våre innbyr til lek og læring gjennom grov- og finmotoriske utfordringer hvor kreativiteten til barna settes i sving

Vi jobber for å legge til rette for ulike aktiviteter for barna, ved å følge opp deres initiativer og interesser, men også å introdusere ting som vi tror kan passe for dem.

Hvordan er vi voksne det på tur og når vi er ute og i fysisk aktivitet?

- Vi er tilstedeværende og engasjerte voksne. Voksne som er aktivt med på barnas nivå, premisser og initiativ.
- Vi ser barna og barnas behov
- Vi er voksne som går foran som gode forbilder og rollemodeller
- Vi er voksne som er godt kledd for lek ute om inne

Turer er en stor del av hverdagen i Hampehaugen Barnehage, og avdelingene har i utgangspunktet en gruppe på tur hele fire dager i uka. Vi jobber for å formidle respekt og kjærlighet for naturen og dyrelivet, samt bidra til at barna tilegner seg kunnskap om blant annet årstider, dyreliv, planter og været. Sammen får vi oppleve naturens mangfold av positive opplevelser og muligheter. Turene tilpasses barnas alder, forutsetninger og behov, og det skal være en god opplevelse å gå på tur.

Kosthold, mat og måltid

Rammeplanen sier at «vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut,» og at «gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse» (RP 2017).

I Hampehaugen følger vi de nasjonale retningslinjene for mat og måltider som er gitt av Helsedirektoratet. Hampehaugen Barnehage er en 5–om dagen barnehage. Opplysningskontoret For Fukt og Grønt har et eget konsept tilegnet barnehager – for å inspirere og motivere til å servere mer frukt og grønt, noe som er helt i tråd med myndighetenes anbefalinger. Som en 5-om dagen barnehage serverer vi frukt/grønt til alle måltider, og skal fokusere på et sunt kosthold i barnehagen.

Vi ønsker å etablere gode matvaner allerede i tidlig alder hos barna. Mat og drikke som barna får i barnehagen utgjør en betydelig del av barnets totale kosthold, og mat og måltider er en stor del av barnehagehverdagen. Vi tilrettelegger for tre hovedmåltider: frokost, lunsj og fruktmåltid. Måltidene består som regel av grovbrød/knekkebrød med forskjellig pålegg, havregryn, yoghurt, frukt og grønnsaker, men også ukentlige varmmåltider. Vi serverer vann som tørstedrikk, i tillegg til melk til måltidene.

For noen år siden var barnehagen vår med i prosjektet «Matnyttig» gjennom UIA på de to avdelingene for de minste barna i barnehagen. Dette har småbarnsavdelingene fortsatt med etter at prosjektet var ferdig. Målet med prosjektet er at barna skal bli introdusert for ulike smaker. Hver måned introduserer vi og har fokus på en ny grønnsak. Barna blir kjent med grønnsaken gjennom de ulike sansene. Vi ser, kjenner, hører, lukter og smaker på grønnsaken. Deretter lager vi en rett hvor denne grønnsaken er i fokus. De ansatte går foran som gode eksempler ved å verdsette maten og måltidsituasjonene. Vi spiser den maten som vi lager og serverer i barnehagen og snakker positivt om den.

Barns medvirkning i forhold til måltidene varierer etter avdeling og alder. Barna kan være med å dekke på bordet, kutte frukt og grønnsaker, finne ingredienser, bake og rydde etter måltidet. På denne måten fungerer måltidet som en læringsarena hvor vi jobber med blant annet selvstendighet. Like viktig er måltidsglede. Dette handler blant annet om atmosfæren rundt måltidet. Måltidene er viktige samlingspunkter i barnehagehverdagen. Måltidet er et sted hvor barn og voksne sammen kan oppleve fellesskap og glede, og er dermed også et sted for utvikling av sosial kompetanse.

Danning

I Rammeplanen står det at «barnehagen skal fremme danning, blant annet ved å legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger, utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler og tilrettelegge for barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse» (RP 2017)

Hva er danning? Danning i barnehagen er en prosess der barn utvikler sin identitet og evner som selvstendige sosiale og moralske ansvarlige individer. Både som unike personer og som en del av et fellesskap.

Danning er et begrep som beskriver formingen av menneskets personlighet, oppførsel og moral. Dannelsingsprosessen påvirkes av mange faktorer, små som store.

Slik jobber vi med danning i Hampehaugen barnehage:

- Voksne går foran som gode eksempler og forbilder for barna
- Vi lar barna hjelpe til med dagligdagse gjøremål. Som for eksempel hente melk, tømme søppel, henge opp kluter og veste og er delaktive i måltidsrutiner.
- Vi tilrettelegger og støtter barnas aktivitet, for eksempel når barna hjelper hverandre med å komme opp i klatrestativet.
- Vi anerkjenner og legger merke til når barn hjelper hverandre, for eksempel barn hjelper med påkledning.
- Vi ønsker å fremme det som er positivt, men samtidig la barna forstå at ikke alt går som man vil. Det hender man må prøve flere ganger for å lykkes og man vil ikke alltid få det svaret man ønsker. Dette er det også læring i, og vi er der for å hjelpe barna i og gjennom disse møtene

Barns medvirkning

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.» (Bhg. Loven §1 og 3)

Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirkning praktiseres vil være avhengig av barns alder og funksjonsnivå. Både kroppslig og språklig gir barna uttrykk for hvordan de har det. De yngste barna formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk og dette skal bli tatt på alvor. Personalet må lytte og prøve å tolke deres kroppsspråk og være observante i forhold til deres handlinger, estetiske uttrykk og etter hvert også deres verbale språk. Barn må erfare tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til hele barnegruppa.

Barna i Hampehaugen barnehage skal ha en hverdag der de blir sett, hørt og forstått. Barna skal bli oppmuntret av de voksne til å bidra med egne ideer, tanker og komme med forslag. Barna vil på denne måten vokse opp i et romslig og anerkjennende miljø, der de lærer at de er med å påvirke og bidrar og at deres stemme blir hørt.

I Hampehaugen Barnehage jobber vi for:

- Å ta barns initiativ og ønsker på alvor
- Være imøtekommande og anerkjennende i møte med enkeltbarnet og barnegruppen.
- Lytte til barna gjennom samtaler i samlinger, rundt bordet eller på tur
- Gripe tak i barnas interesser og ta dette med i planleggingen av barnehagehverdagen.
- Ha strukturerte barnesamtaler med de eldste barna
- Dele barna inn i mindre grupper
- Å være observante og lydhøre voksne som tar hensyn til hele gruppa
- Være tilstedeværende voksne

Bærekraftig utvikling

I §1 i Lov om Barnehager, formålsparagrafen, står det at «de (barna) skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.»

Rammeplanen sier at «barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidens generasjoners muligheter til å dekke sine.» Videre står det at «barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden» og at «barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier holdninger og praksis for mer bærekraftig samfunn,» (RP, 2017)

I Hampehaugen Barnehage ønsker vi å rette et sterkere søkelys på bærekraftig utvikling.

For å gjøre dette, skal vi jobbe for å:

- Bruke energisparende tiltak, f.eks. slå av lys i rom vi ikke bruker eller oppholder oss i og bruke vann med fornuft og ikke la det renne unødig.
- Fortsette å kildesortere; matavfall, papp/papir, plastavfall, glass og metall
- Plukke søppel når vi er ute eller på tur og rydde opp etter oss når vi har vært på tur.
- Ta vare på det vi har, blant annet leker. Ved å legge ting på plass, ha gode oppbevaringsmuligheter, kjøpe brukt når vi kan og behandle ting på en god måte, mener vi at tingene varer lenger og vi slipper å kjøpe nye ting så ofte.

- Gi barna gode naturopplevelser, hvor de får mulighet til å bli kjent med mangfoldet i naturen, men også få en begynnende forståelse for hvordan vi kan vise omsorg for, og ta vare på naturen. Vi har flotte naturområder rett utenfor barnehagen, som står til disposisjon for vår utforskning, sanseopplevelser, lek og glede.
- Gi barna innsikt i hvor maten vi spiser kommer fra.
- Bruke rester, ta oppi mindre porsjoner til barna for å reduserer matsvinn.
- Prøve å dyrke noe egen mat, f.eks. grønnsaker

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. På noen måter kan nok disse målene føles veldig store og langt unna oss. Samtidig mener vi at disse er så viktige for å se den store sammenhengen, og tenke at ved å gjøre litt, kan vi være med på å gjøre ting bedre for de som kommer etter oss.

Les mer: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

Dokumentasjon

Rammeplanen sier at «dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen» (RP 2017)

Å dokumentere betyr å styrke, å bevise. Dokumentasjon er en vei til kvalitetsutvikling og kvalitetssikring, samtidig som den bidrar til profilering av barnehagen.

Slik jobber vi med dokumentasjon i Hampehaugen Barnehage:

- Årsplan
- Periodeplaner
- Appen kidplan – her legger vi ut bilder og info fra barnehagehverdagen vår til foreldre og foresatte
- Hjemmeside
- Bilder og plakater i ganga og på avdelingene
- Barnepermene som følger barnet fra det starter i barnehagen og til det begynner på skolen
- Utstillinger av barnekunst og formingsaktiviteter
- Facebook
- Instagram

I barnehagehverdagen bruker vi praksisfortellinger, skjemaet SMTTE og tiltaksplaner for dokumentasjon.

Vurdering

Rammeplanen sier at «kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget» (RP 2017)

Vurderingen skal rettes mot det enkelte barns trivsel, medvirkning og utvikling, samt samspillet barna imellom. Vurderingen skal også rettes mot barn og personalet, og mellom personalet og samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet. Det pedagogiske arbeidet skal vurderes, ved at arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til barnehageloven, rammeplanen og eventuelt lokale lover og retningslinjer. Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med dette. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.

Slik jobber vi med vurdering i Hampehaugen Barnehage:

- Periodeplaner på hver avdeling
- Foreldreundersøkelser
- Foreldresamtaler
- Jevnlig veiledning i personalgruppa på tvers av avdelingene der vi reflekterer over egen praksis.
- Personalmøter, avdelingsmøter, ledermøter/pedagogmøter, Vi3-møter
- Observasjoner og kartlegging av barn ved hjelp av blant annet verktøy som «Hjelp til å se-kontaktbarometer,» «Alle Med» og «TRAS» og tiltaksplaner
- Jevnlige evalueringer og endringer ved behov

Overganger

Rammeplanen sier at «barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet å til leke, utforske og lære» (RP 2017)

Hva gjør vi i Hampehaugen:

I forkant av barnehagestarten, før sommerferien, har avdelingene et foreldremøte med presentasjon av barnehagen og viktig informasjon. Et tidlig foreldremøte kan være med på at dere som foreldre/foresatte føler større trygghet når barnet begynner her. Vi ser hvert enkelt barns behov ved oppstart; noen barn bruker lengre tid på å bli trygge, og i samarbeid med foreldre/foresatte finner vi den beste løsningen for deres barn i tilvenningsperioden. Tilbakemeldinger er viktig, spesielt i den første tiden, derfor sender vi gjerne en melding eller ringer for å fortelle hvordan det går. Barnehagen ønsker et tett samarbeid og god og åpen kommunikasjon med barnets foreldre. Vi har også en oppstartsamtale med alle nye foreldre.

Overganger innad i barnehagen

Vi jobber for at barnet får god tid og anledning til å bli kjent med barna og personalet på den nye avdelingen. Dette gjøres f.eks. ved at vi besøker avdelingen sammen med barna i mindre grupper, eller har åpent mellom avdelingene slik at barna kan velge hvor de vil være. Sammen med dem er det en trygg voksen som de kjenner.

Overgang barnehage og skole

Rammeplanen sier blant annet dette om overgangen barnehage-skole:

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole, eventuelt SFO.
- Barnehage og skole bør utveksle kunnskap og informasjon
- De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen, og at barna har med seg erfaring, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.
- Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.
- Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen, (KD, 2017, s.33-34).

Rammeplanen sier at «barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskaplige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper» (KD, 2017, s.52). Vi skal forske litt hver måned, og gjennom enkle praktiske aktiviteter er barna selv forskere, og vi utfører konkrete eksperimenter sammen.

Skolegruppe

Gjennom barnas siste barnehageår har vi skolegruppe. I skolegruppa fokuserer vi på skoleforberedende aktiviteter – men på en lystbetont og lekende måte. Målet er å gi barna en følelse av mestring. Hvert barn får en perm hvor arbeidet deres blir samlet. Vi tegner, farger, klipper, har høytlesning, barna gjenforteller, vi gjør tall-, mengde- og skriveforberedende aktiviteter både inne og på tur. Ja vi snakker til og med litt engelsk. Overgangen fra barnehage til skole er stor for mange. Derfor er det også viktig å øve seg på å lytte til beskjeder, lytte til andre, sitte stille og bli selvstendig på mange måter. Vi har samtaler med foreldrene og skolen angående overgangen til skolen.

Skolebarna i Hampehaugen Barnehage blir rosaruss. Det markeres med en 6-års fest der barna får utlevert russelue, t-skjorte og russekort. Vi forbereder barna til skolestart gjennom hele året. Vi besøker skolen jevnlig og blir litt kjent med skolen og området rundt. Skolegruppa blir ofte invitert på forskjellige ting som gjør at de også blir kjent med de andre skolebarna i de andre barnehagene som de skal gå sammen med når de begynner på skolen. Det hele avsluttes i mai med fest og overnatting i barnehagen.

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Rammeplanen sier at «barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling» (RP 2017)

Foreldre/foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Samarbeidet skal bygge på gjensidig åpenhet, tillit og god kommunikasjon.

Hvordan gjør vi dette i Hampehaugen Barnehage:

- Vi har daglig kontakt i hente- og bringesituasjoner
- Foreldremøter
- Foreldresamtaler 1-2 ganger i året.
- Ulike arrangement hvor familien blir invitert
- Samarbeidsutvalg med foreldrepresentanter

Samarbeidsutvalg – SU

«Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnede organ. SU skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, for forholdet til foreldrene. SU skal fastsette barnehagens årsplan» (KD, 2017, s.30) Barnehageeier skal forelegge saker til SU, som ikke har beslutningskompetanse, men rett til å uttale seg og kan komme med råd og innspill.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle barn i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme fellesinteresser til foreldrene og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Ved avstemning i foreldrerådet gis en stemme for hvert barn, og vanlig flertallsvedtak gjelder. Foreldrerådet velger fire representanter + fire vara til SU. Representantene til SU velges som oftest på foreldremøte på høsten.

Eksterne samarbeidspartnere

Barnehagen har mange viktige samarbeidspartnere. For å kunne gi et best mulig tilbud til alle barn, og for å øke vår egen kompetanse er det viktig å samarbeide med andre instanser. Foreldre/foresatte vil alltid bli involvert i forkant for å få samtykke, dersom barnehagen ønsker å ta kontakt med noen av samarbeidspartnerne gjeldende enkeltbarn. Vi ønsker å finne gode løsninger til det beste for barnet sammen med dere.

- SPT – spesialpedagogisk team og PPT – pedagogisk psykologisk tjeneste
 - Bidrar med veiledning i arbeidet vårt med barn som kan trenge spesiell oppfølging. De kan også hjelpe til med observasjon og kartlegging.
- Helsestasjonen
 - Bidrar blant annet med helsemessig veiledning til barnehagen.
- Barnevernet
 - Barnehagen har en lovfestet plikt til å gi opplysninger og melde fra til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for omsorgssvikt.

Når det gjelder mistanke om vold og/eller overgrep plikter vi å gi beskjed om dette til Barnevernet, uten å informere foreldrene først.

- Familieteam Birkenes Kommune
 - Dette er et lavterskeltilbud som kan hjelpe alle typer familier, med for eksempel grensesetting, bekymringer rundt søvn, mat, sosialisering eller utfordrende samspill i hjemmet.
- Ressursteam
 - Møter hvor vi kan diskutere saker som vi trenger veiledning på. Her deltar helsesykepleier, PPT, SPT og representant fra barnehagen
- Skolen – i overgangen barnehage til skole
- NAV – vi tar gjerne inn personer på arbeidstrening
- De andre barnehagene i kommune –styresamlinger, kurs og felles planleggingsdager
- Valstrand Ungdomsskole – vi tar gjerne imot elever som ønsker å være hos oss i arbeidsuke og ellers i løpet av skoleåret.
- Lillesand Videregående Skole – vi tar imot elever i kortere eller lengre praksisperioder
- Universitetet i Agder og andre universiteter

Aktivitetsskalender med datoer for alle våre aktiviteter gjennom året finner dere inne på kidplan / kalender og i informasjonsheftet som dere får utdelt hver høst.

Barnehagen holder stengt:

Mellom jul og nyttår

Onsdag før påske

Feriestengt i uke 28,29,30,31

Planleggingsdager 2025-2026

Mandag 4/8

Fredag 7/11

Fredag 2/1

Fredag 15/5

Fredag 19/6

Planleggingsdager 2026-2027:

Mandag 3/8

Fredag 6/11

Mandag 4/1

Fredag 7/5

Mandag 21.Juni

*Vi bruker kidplan som vår
informasjonskanal.
Vi forventer at foreldre/foresatte til barn i
Hampehaugen Barnehage leser og holder
seg oppdatert på alt som legges ut på
kidplan, som informasjon, kalender,
periodeplaner og årsplan.*